

SAMEN OP WEG MET VEEL GE- DULD

In oktober 2021 ging het synodale proces binnen de Romana van start. Paus Franciscus heeft katholieken, en alle mensen van goede wil, uitgenodigd intensief na te denken over de toekomst van de Kerk. Het dialoogproces had meerdere doelen. Er werd materiaal aangeleverd voor de synodebijeenkomsten in Rome in oktober 2023 en 2024, maar tevens werden de geloofsgemeenschappen over de hele wereld aangezet tot reflectie. Het was voor miljoenen katholieken een oefening in het luisteren naar wat Gods Geest zegt via de ander. De synodale methode vraagt om luisteren en dialoog; niet om discussie. Eind oktober werd de tweede sessie van de synode afgerond.

Reisgenoten van allerlei soort

De Romana is verspreid over alle continenten. Een geloofsgemeenschap met bidders en werkers; met strenge en milde gelovigen. Een Kerk met vleugels, al leven de meeste gelovigen in het

brede midden. Belangrijk is om allen in een dergelijke veelkleurige Kerk bijeen te houden. Het is daarom belangrijk om te beseffen, dat niet wij elkaar hebben uitgekozen, maar Christus ons. Als God ons in Christus heeft aanvaard, wie zijn wij dan dat wij elkaar niet van harte zouden aanvaarden.

Godsvraag centraal

Binnen de ene wereldkerk heeft iedere regio eigen uitdagingen. Voor Nederland en het gehele westerse deel van de Kerk gaat het dan, naar mijn diepste overtuiging, allereerst om het levend houden van de Godsvraag. Immers, breed bestaat er buiten én binnen de Kerk onzekerheid over het bestaan van God. De eerste taak van de Kerk is dan ook om de God van het verbond ter sprake te brengen. Het gaat in de christelijke gemeenschap om de God van Israël die op het hoogtepunt van de tijd in Jezus Christus een gezicht gekregen heeft.

Vergrijzing

In het licht van het voorgaande heeft Mgr. Hoogenboom, lid van de synode namens de Nederlandse kerkprovincie, de vergrijzing van de Kerk in het westen ter sprake gebracht. De Kerk heeft te maken met een immense crisis in de overdracht van het geloof. Niet voor niets noem ik de Kerk een omgekeerde piramide, met veel senioren aan de bovenkant en weinig jonge mensen aan de onderkant. Meer

dan ooit moeten wij ons inzetten voor een open, inclusieve en verwelkomende Kerk. Een geloofsgemeenschap die ruikt naar de schapen. Een Kerk met een warm hart en een heldere boodschap, juist ook voor jongeren.

Positie van vrouwen

De synode pleit voor een nieuwe leiderschapscultuur waarbij recht wordt gedaan aan alle leden van het volk van God, juist ook aan vrouwen. Recent sprak ik als referent voor 'Vrouw en Kerk' met het bestuur van het Netwerk Katholieke Vrouwen (NKV). Het bestuur was verheugd over wat de synode heeft gezegd over de positie van de vrouw binnen de Kerk. De meerderheid van de kerkgangers zijn vrouwen en binnen gezinnen zijn zij vaak de eerste geloofsgetuigen. Vrouwen moeten ook de kans krijgen leidinggevende taken binnen de geloofsgemeenschap te vervullen.

Belang van geduld

Er zijn genoeg thema's die onze geloofsgemeenschap flink verdeelen. Ik noem de wijding van vrouwen en homoseksualiteit, maar ook medisch-ethische kwestie als euthanasie en klaar met leven. In de huidige katholieke praktijk wordt over deze thema's vaak gezwegen maar tegelijk wordt veel geduld van ons gevraagd. De toekomst is overigens vol verrassingen. Wie weet wat Gods Geest de Kerk rond deze thema's nog laat ontdekken. Met verschillende dromen

en idealen over de toekomst kunnen wij elkaars reisgenoten blijven. De historicus weet dat de doorwerking van concilies en synoden langzaam gaat. Her en der zijn er ook verontruste remmers aanwezig, ook in ons eigen goede vaderland. Binnen een wereldkerk met 1400 miljoen leden is geduld dan ook noodzakelijk om niet teleurgesteld te raken.

Mgr. dr. Gerard de Korte

Agenda

December

- 01** 10.00 Eucharistieviering
- 02** 10.30 Permanente Raad
13.00 Vergadering met bestuur KRO-NCRV
- 03** 10.00 DPO
14.00 gesprek met leiding Mill Hill
16.00 gesprek met karmelieten uit Indonesië
- 04** 10.30 Officium Caritatis
19.30 lezing Hilvarenbeek
- 05** 10.00 Stafvergadering
16.30 vergadering Kapittel
- 08** 10.00 Eucharistieviering
- 09** Bezoek religieuze gemeenschap Duitsland
- 10** Bisschoppenconferentie
- 11** 09.30 Laudato Si' Alliantie,
15.00 dekenale visitatie Waalwijk
- 12** 10.00 Stafvergadering
18.00 gesprek Radbouduniversiteit
- 13** 20.00 Voorstelling Zwanenbroedershuis
- 15** 10.30 Eucharistie Nijmegen
- 16** 20.00 Lekenraad
- 17** 20.00 Diakenberaad
- 18** 14.30 kerstviering met personeel bisdom
- 19** 10.00 stafvergadering
- 21** 19.00 kerstboodschap, kathedraal
- 25** **Eerste Kerstdag**
00.00 Nachtmis, kathedraal
10.00 Eucharistie, kathedraal

26 Tweede Kerstdag

11.00 Eucharistie, kathedraal

29 16.00 Opening Jubeljaar

2025, kathedraal

31 08.30 Oudejaarsviering, kathedraal

Benoemingen en ontslagen

De eerwaarde heer drs. **A.A. Inderwisch** te Eindhoven: met ingang van 1 januari 2025 benoeming als diaken van de parochie Sint Willibrordus te Eersel.

De eerwaarde heer drs. **R.A. Gruijters** te Oss: per 1 januari 2025 eervol ontslag als diaken van de parochie Heilige Johannes XXIII te Beuningen.

Dit is de poort van de hemel

Op kerstavond 2024 gaan de heilige deuren in Rome open ter verwelcoming van het Jubeljaar 2025. Dit gebaar verbeeldt het openen van de weg naar de verlossing door Christus en is gebaseerd op teksten van Joh. 10,7-9, Luc. 11,9 en Openbaring 3,20.

In die teksten gaat het niet zozeer om de deuren zelf, maar om hun functie: toegang bieden. In de Hebreeuwse Bijbel wordt in deze context vooral het woord 'poort' gebruikt.

Met 'poort' wordt in de Bijbel op de eerste plaats de stadspoort bedoeld. De ruimte achter de poort vormde het centrum van het economische (2 Kon. 7,1) en politieke (1 Kon. 22,10) leven van de stad. Het was de plaats

waar recht gesproken werd en zaken werden geregeld (zie Deut. 16,18; Ruth 4,1). Daarnaast staat de 'poort' voor kracht en bescherming (Gen. 24,60; Ps. 107,16).

De poort heeft ook de symbolische betekenis van toegang tot God. In Psalm 118,18-19 bijvoorbeeld is er sprake van 'poorten van gerechtigheid', die leiden naar de Eeuwige. Door die poorten gaat de rechtvaardige naar binnen. Twaalf poorten vormen de toegang tot het ideale, herstelde Jeruzalem dat de naam 'de Eeuwige is daar' draagt (Ez. 48,30-35). Misschien het bekendste voorbeeld van de poort als verbinding met het goddelijke vinden we in Genesis 28,17, de droom van Jakob. Jakob realiseert zich dat de plaats waar hij ligt het 'huis van God' en 'de poort van de hemel' is.

Na de verwoesting van de tempel werd in het jodendom de spirituele betekenis van de 'poort' steeds belangrijker. De gebeden namen de plaats in van offergaven en de 'poort van de hemel' werd de plaats waarnaar zij opstegen. Die poort staat altijd open. Bijzonder is daarom de naam van het slotgebed van Grote Verzoendag: Neïla, 'het sluiten van de poorten'. Daarbij smeekt de gemeenschap God om de poort van de hemel open te houden en niet te sluiten, zodat de laatste smeebeden de hemel bereiken.

De gebeden zelf worden ook gezien als 'poorten'. Zij bieden immers toegang tot de Eeuwige. Vandaar de naam van een bekend Amerikaans liberaal-joods gebedenboek: 'Gates of Prayer'.

Tineke de Lange

Actie Kerkbalans

In januari 2025 doen weer vele parochies in het hele land, en dus ook in ons bisdom, mee aan de Actie Kerkbalans 2025. Het thema is ook dit jaar 'Geef vandaag voor de kerk van morgen'. De actie vindt plaats van **11 januari tot 25 januari 2025**.

Het geschenk van jouw kerk

De kerk is niet alleen voor ons maar ook voor de generaties na ons van grote waarde. Het is een plek waar we God en elkaar ontmoeten, waar we rust vinden, omzien naar elkaar en het leven met elkaar delen. Heel graag willen we ook het komende jaar en in de verdere toekomst van betekenis zijn voor mensen die verdieping en ontmoeting zoeken.

We willen uitnodigend zijn voor jonge mensen die hun leven nog voor zich hebben en voor mensen die God nog niet kennen. We willen mooie en inspirerende vieringen organiseren, evenals verbindende activiteiten daaromheen. Maar dat alles kost geld. Door vandaag te geven, maken we de kerk van morgen mogelijk en kunnen we "het geschenk van de kerk" niet alleen zelf ervaren maar ook doorgeven aan volgende generaties. Tijdens de Actie Kerkbalans ontvangt u een brief van uw parochie met het verzoek voor een jaarlijkse financiële bijdrage.

Mag de parochie ook in 2025 weer op u rekenen? Mede dankzij uw steun kan de kerk van waarde blijven voor jong en oud. Alvast hartelijk dank voor uw bijdrage!

Familiepastoraat

Wist u dat...

- de bisschop de parochies die begeleid worden door de afdeling familiepastoraat verrast met chocolade kerststalletjes;
- de afdeling familiepastoraat in samenwerking met het aartsbisdom een superleuk programma voor Rome heeft gemaakt;
- legostenen hierin een grote rol spelen;
- we **26 januari 2025** in Ede bij elkaar komen met alle pelgrims welke een gezinsbedevaart hebben geboekt;
- we die middag naast kennismaken ook al samen aan het creëren gaan;
- we ook al de liederen zingen welke we ook zingen in de vieringen in onze Casa;
- er zelfs een piano mee op reis gaat;

- De afdeling familiepastoraat ambassadeur van **Alpha** is geworden en u daar beslist nog meer van gaat horen;
- de volgende VrijMiBo op **21 februari 2025** is;
- er dan collega's uit het buitenland komen spreken;
- u ons kunt volgen op facebook onder Familiepastoraat Bisdom Den Bosch;
- we daar **elke dinsdag** iets delen wat mogelijk interessant is voor uw parochie.

Kom en zing mee!

Bent u klaar voor een middag vol inspiratie, muziek en samenzang?

De Kerkelijke Instelling Sint-Gregorius (KISG) nodigt u van harte uit voor een inspirerende zangbijeenkomst!

Dompel je onder in de schoonheid van liturgische muziek, ontdek nieuwe praktijkvoorbeelden uit ons bisdom en verken de kansen voor de toekomst van (Nederlandstalige) liturgische muziek.

Voor wie is deze bijeenkomst?

Iedereen die betrokken is bij liturgische muziek; zangers, koorleden, dirigenten, organisten, celebranten en parochiebestuurders — dit is dé kans om samen te komen, te leren en vooral: te zingen.

Wanneer en waar?

De bijeenkomst vindt plaats in de Heuvelkerk in Tilburg op **vrijdag 17 januari 2025** om 15.00 uur en eindigt met een gezamenlijk gezongen avondgebed, gevolgd door een heerlijke komsoep en een broodje rond 17.00 uur.

Aanmelden

Aanmelden kan tot 13 januari via: kisg@bisdomdenbosch.nl

Hoop in verzoening

Het Jubeljaar 2025, dat op kerstavond verwelkomt wordt met het openen van de heilige deuren in Rome, heeft als thema 'Pelgrims van Hoop'.

Als gelovige mensen beseffen we dat we heel ons leven op weg zijn naar God. Die weg verloopt niet voor iedereen hetzelfde; er zijn altijd hoogte- en dieptepunten. Gebed helpt ons om met de hoogte- en vooral de dieptepunten op die weg om te gaan en steeds met vertrouwen voort te gaan. Daarom dat het Heilig Jaar wereldwijd werd voorbereid met een Jaar van Gebed. Het bisdom heeft dat ondersteunt door een display met zestien gebedskaartjes; één gebed speciaal voor een pelgrim:

*Heer God,
ik ga op weg en weet:
deze dag, en wat hij mij brengt,
heb ik uit uw handen gekregen.
U bent de weg:
ik wil hem gaan.
U bent de waarheid:
ik wil haar zien.
U bent het leven:
ik wil haar omarmen
zoals ze op mij toekomt.
In uw naam ben ik op weg.
Amen.*

Het thema van het Jubeljaar herinnert eraan wat ons kenmerkt: we zijn Pelgrims van Hoop. "Hoop", zo luidt het antwoord op vraag 308 in de *Jongerecatechismus van de katholieke Kerk*, "is de kracht waarin wij sterk en bestendig verlangen naar datgene waartoe wij op aarde zijn: om God te loven en Hem te dienen; naar datgene waaruit ons ware geluk bestaat:

in God onze vervulling te vinden; en naar datgene waar ons uiteindelijk thuis is: in God."

Die hoop is kwetsbaar, maar tegelijk ook sterk. De Franse schrijver en dichter Charles Péguy (1873-1914) verwoordt dit prachtig:

Geloof en liefde zijn als vrouwen. Hoop is een heel klein meisje van niks. Zij loopt tussen de twee vrouwen en iedereen denkt: die vrouwen houden haar bij de hand, die wijzen de weg, maar het is omgekeerd. Het is dat kleine meisje hoop -je ziet het zwak zijn, bang zijn, beven, je denkt soms dat het zo onmogelijk is- het is dat kleine meisje hoop dat geloof en liefde bij de hand houdt, dat de mensen laat zien, wat in het leven mogelijk is

Naar die laatste woorden -'Wat in het leven mogelijk is'- gaan we op zoek tijdens de jaarlijkse studiedagen van het Sint-Janscentrum, de impulsdagen heilig jaar die het thema 'hoop in verzoening' hebben. Deze vinden plaats op **donderdag 6 en vrijdag 7 maart 2025**. Noteer dit alvast in uw agenda!

Weekend voor jongeren

Ben jij klaar om je geloof te verdiepen en nieuwe jongeren te ontmoeten? Zet dan 24-26 januari 2025 in je agenda voor **WJD@HOME!** Dit jaar komen we samen op een prachtige nieuwe locatie: het bezinningscentrum Emmaus in Helvoirt.

Gerardusfonds

Bisschop De Korte steunt graag diaconale en oecumenische projecten.

In dat kader is het **Gerardusfonds** opgericht.

Als u de bisschop wilt steunen, kunt u een gift overmaken.

Uw schenking is welkom op bankrekeningnummer:

NL48 ABNA 0403 9331 10

ten name van:
Gerardusfonds Den Bosch

Bij voorbaat veel dank!

Colofon

NieuwsBrief is een uitgave van **bisdom van 's-Hertogenbosch**. De *BisdomNieuwsbrief* wordt gratis verspreid bij het pastoraal kader en bij belangstellenden.

Een bijdrage ter dekking van de kosten wordt op prijs gesteld (publiciteitsfonds NL63 INGB 0001 3284 65)

Aan- / afmeldingen en wijzigingen voor de nieuwsbrief graag doorgeven via mail: nieuwsbrief@bisdomdenbosch.nl

Bezoekadres:
Parade 11
5211 KL 's-Hertogenbosch

Postadres:
Postbus 1070
5200 BC 's-Hertogenbosch

T 073 523 20 20

E info@bisdomdenbosch.nl

W www.bisdomdenbosch.nl